Intercultureel bewust werken: ontwikkelen en toepassen (K1541)

Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Omgaan met interculturele verschillen	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar komt tijdens het werk in contact met collega's en externe gesprekspartners (zoals leveranciers, cliënten en klanten) met verschillende culturele achtergronden. Dat vraagt om basiskennis van culturen, bewustzijn van diens interculturele sensitiviteit en communicatieve vaardigheden. De beginnend beroepsbeoefenaar moet zich kunnen aanpassen aan verschillende omgangsvormen, een open houding naar de ander en diens perspectieven hebben en zich flexibel opstellen in situaties die anders zijn dan die gewend is. De communicatie verloopt deels volgens standaard werkwijzen, maar vraagt ook om aanpassing aan de situatie en de gesprekspartner. De beginnend beroepsbeoefenaar herkent wanneer een standaardaanpak niet volstaat en past de communicatie daarop aan. Wanneer communicatie vanwege culturele verschillen niet goed verloopt, neemt de kans op misverstanden, conflicten en ongewenste situaties in het werk toe.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en werkt zelfstandig onder aansturing van de leidinggevende. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de eigen werkzaamheden en legt hierover verantwoording af aan de leidinggevende. De beginnend beroepsbeoefenaar voert communicatietaken zelfstandig uit binnen de kaders van de organisatie. Daarbij toont die zich bewust van de invloed van het eigen gedrag op anderen en handelt vanuit een professionele beroepshouding, met aandacht voor open, zorgvuldige en duidelijke communicatie in een interculturele context. Indien nodig stemt die af met collega's of de leidinggevende.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Signaleert verschillen in cultuur en onderzoekt deze	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt kenmerken van de eigen cultuur en die van collega's of externe gesprekspartners. Hij formuleert overeenkomsten en verschillen en benoemt invloed op samenwerken of communiceren.	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt gericht informatie, stelt duidelijke vragen en luistert aandachtig. Hij toont respect en interesse, vergelijkt zonder waardeoordeel en handelt ethisch en integer.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft cultuurverschillen en -overeenkomsten tussen de eigen en andere culturen geformuleerd die relevant zijn voor de beroepspraktijk.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Ontwikkelt intercultureel bewustzijn	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt hoe het eigen cultureel referentiekader invloed heeft op contact met anderen en reflecteert daarop. Op basis hiervan benoemt hij sterke punten en verbeterpunten.	De beginnend beroepsbeoefenaar past kennis over culturen bewust toe, toont een respectvolle en empathische houding, en reflecteert kritisch en eerlijk op zijn of haar eigen intercultureel bewust gedrag.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft inzicht in het eigen interculturele bewustzijn en heeft verbeterpunten geformuleerd.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Past interculturele communicatie toe in de beroepspraktijk	De beroepsbeoefenaar communiceert met diverse collega's en externen, past gedrag, gebruikt uitleg, verduidelijking en visuele middelen, controleert overdracht, bewaakt grenzen, vraagt hulp bij twijfel en reflecteert op verbeteringen.	De beginnend beroepsbeoefenaar luistert actief, observeert verbale en non-verbale signalen zorgvuldig en anticipeert op culturele verschillen. Bij twijfel of moeilijke situaties vraagt die tijdig hulp aan leidinggevende.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft op de werkvloer intercultureel bewust gecommuniceerd, het eigen gedrag afgestemd op de gesprekspartner en inzicht verkregen in verbeterpunten voor toekomstig contact.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op. Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld. Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting.	De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria. De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl